

F. t. Forældresvarslov

Det kan også være, at forælderen ikke har vist interesse for at varetage omsorgen for barnet og ved sin adfærd har vist, at den pågældende ikke har til hensigt at deltage i barnets liv, f.eks. ved ikke at have formået at opretholde en stabil kontakt til sit barn eller at have været fraværende i barnets liv i flere år, hvor den manglende kontakt kan tilskrives samværsforældrens egne forhold. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 11.

I sager, hvor der anmodes om overførsel af forældremyndigheden på grund af forældremyndighedsindehaverens chikane af samværet, skal der ved vurderingen af barnets bedste fortsat tages hensyn til om indehaveren af forældremyndigheden uden rimelig grund hindrer den anden forælders kontakt til barnet, jf. lovforslagets § 4. Der henvises desuden til pkt. 2.1.3. i de almindelige bemærkninger. Hvis barnet må antages at lide under, at den ene forælder til stadighed umuliggør et samarbejde omkring den anden forælders kontakt til barnet, må retten anlægge et fremtidsorienteret børneperspektiv, således at det nøje overvejes, hvad der på længere sigt vil være det bedste for barnet. Hvis den anden forælder vil være bedre egnet til at varetage samarbejdet omkring barnet og sikre barnets kontakt til begge forældre, skal forældremyndigheden overføres til denne. Der henvises til pkt. 4.10.2. og 4.10.3. i de almindelige bemærkninger. Afgørelsen skal altid træffes på grundlag af en konkret individuel vurdering efter en undersøgelse af det konkrete barns og forældrenes forhold. Der skal også tages hensyn til barnets egne synspunkter, jf. bemærkningerne til lovforslagets §§ 5 og 33.

Stk. 1 vil også finde anvendelse i sager, hvor en forælder er blevet fradømt forældremyndigheden efter den gældende lov. Om vurderingen af, hvorvidt det vil være det bedste for barnet, at den fælles forældremyndighed genetableres, henvises til bemærkningerne ovenfor. Som nævnt bør det indgå i vurderingen, hvad der er baggrunden for, at den pågældende forælder, der søger om del i forældremyndigheden, er blevet frataget denne. Det skal endvidere indgå som et moment, hvor lang tid, der er gået siden samlivsophævelsen, eller den aftale eller døm, der ønskes ændret, og hvordan kontakten til barnet har været i den mellem-liggende periode. Der bør i den forbindelse tages hensyn til, om der har været samværs sabotage fra forældremyndighedsindehaverens side. Er der tale om, at forældremyndigheden er blevet tillagt den ene forælder i forbindelse med samlivsophævelsen på grund af uenighed om barnets bopæl, og den anden forælder i øvrigt i perioden siden samlivsophævelsen har opret-

holdt kontakt til barnet, vil der som udgangspunkt kunne etableres fælles forældremyndighed.

I de tilfælde, hvor der søges om del i forældremyndigheden, efter at denne er ophævet af retten efter lovforslagets § 11, fordi tungtvejende grunde taler derfor, må det indgå i vurderingen, hvad der er baggrunden for ophævelsen, og hvorledes barnets og forældrenes forhold har ændret sig i forhold til afgørelsestidspunktet.

Forslaget til udformningen af en enkelt ændringsregel, der også omfatter tilfælde, der hidtil har været reguleret i den gældende §§ 12 og 13 nødvendiggør nogle konsekvensændringer for at opretholde den hidtidige retstilstand. I § 37, stk. 2, foreslås tilføjet et nyt punktum om, at det kun er i sager, som den ugifte far anlægger, det er muligt at anmode retten om at træffe en samværsafgørelse, mens dette ikke er muligt, hvis sagen efter § 14 angår ændring af en aftale eller en afgørelse. Det er på tilsvarende måde nødvendigt at ændre retsplejelovens § 327, stk. 1, nr. 1, om fri proces. Der henvises til § 3, nr. 1, i forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven (Behandling af retssager om forældremyndighed og tvangsfuldbyrdelse), som er fremsat samtidig med dette lovforslag.

Stk. 2, svarer i det væsentlige til den gældende lovs § 13, stk. 3. Den omhandler tilfælde, hvor andre end forældrene har fået forældremyndigheden efter en aftale i medfør af § 13, stk. 2, eller hvor der efter et dødsfald er truffet afgørelse efter § 15. Med bestemmelsen er der mulighed for at ændre sådanne aftaler og afgørelser.

*Dødsfald**Til § 15*

Bestemmelsen omhandler retsstillingen, hvis den ene eller begge forældre dør, og er, bortset fra en sproglig modernisering, en uændret videreførelse af den gældende lovs § 14. Det indebærer, at de særlige kriterier for placering af forældremyndigheden, videreføres. Dette er fundet nødvendigt, uanset at kriterierne herfor i andre enkeltbestemmelser er udeladt samtidig med indførelsen af den generelle regel i lovforslagets § 4. Er den ene eller begge forældre døde, er det også et grundlæggende kriterium, at en afgørelse skal træffes ud fra, hvad der er bedst for barnet, men de mere nuancerede kriterier i § 15, stk. 1, 3. og 5. pkt., i stk. 2, 2. pkt., og i stk. 3, 2. pkt., er udtryk for den fortrinsstilling, som den længstlevende forælder har, og for den helt specielle situation, at den ene af forældrene forvolder den andens død.